

AYIN İLGİNÇ GÖK OLAYLARI

Dr. İ. Ethem DERMAN

Bu ay, akşam güneş battıktan sonra, Satürn ve Mars gezegenleri Güneş'ten yaklaşık 90°, Jüpiter 135° uzaklıkta olduğundan karanlık bastıktan sonra ilk iki gezegen, gece gök kürenin batı tarafında, Jüpiter tam başucu doğrultusunda olacak. Çok dikkatli gözlemciler, güneş battıktan hemen sonra, özellikle Ağustos sonuna doğru batı çevresinde Venüs gezegenini de görebilirler. Venüs, Güneş'ten ortalama 16° uzaklıkta bulunuyor. Ayrıca Merkür gezegeni 1 Ağustos günü en büyük doğu uzanımında, yani Güneş'ten 27° uzaklıkta bulunacağından yine güneş battıktan sonra batı çevresinde görmek olası. Sizin de fark ettiğiniz gibi Ağustos ayı, gözle görülebilen tüm gezegenlerin gökyüzünü süslediği bir ay.

3 Ağustos günü Satürn, 4 Ağustos günü ise Mars gezegenleri Ay'a çok ya-

kın olacak. Unutmayalım, Satürn, Mars'ın daha batısında ve daha sönük, ayrıca Mars göze kırmızı gözüküyor. 8 Ağustos günü ise Ay, bu kez de Jüpiter gezegeninin güneyinden geçecek. Ay, hem 4 hem de 31 Ağustos günü Satürn gezegenini örtecek; fakat her iki tutulma da ülkemizden görülmeyecek. Ay, 4 Ağustos günü ilk dördün, 11 Ağustos günü dolunay, 19 Ağustos günü son dördün ve 26 Ağustos günü yeniyay evresinde olacak. Ayrıca, 15 Ağustos saat 08.00'de Dünya'ya en uzak, 27 Ağustos saat 20.00'de ise en yakın konumunda bulunacak.

Dergimizin Mayıs ve Haziran sayılarında bu köşemizde, gözden kaçan iki yanlışlık nedeniyle sizlerden özür diledik. Olmamasına özen göstermemize rağmen, çok seyrek de olsa, ortaya çıkan hatalarla ilgili eleştirileriniz bizi daha da güçlendiriyor. Okuyucularımızın bilimsel tutum ve davranış yeteneklerine olan inancımızı doğruluyor. Bu yetenek ki, ancak kuşkucu olmak, ileri sürülen savlar için kanıt istemek ve en önemlisi, okunanı yorumlayıp, eleştirmekle elde edilebilir.

Okuduğunuz her türlü yazıyı yorumlayıp, eleştirmenizi ve bize iletmenizi içtenlikle diliyoruz. Bazen biraz geç de olsa, tüm mektuplarınızı yanıtlamaya çalışıyoruz.

nin 23 Ocak 1983'de Cosmos-1432 adlı uydusu atmosfere girip parçalandığında, büyük panik yaratmıştı. Çünkü her iki uyduda da nükleer enerji kullanıyordu ve radyoaktivite, insanlara ve doğaya zarar verebilirdi. Bu nedenle ABD, güvenlik sorununa çok önem vermektedir. RTG'lerde kullanılan radyoizotopların çok az alfa parçacıkları yayınladığından, biyolojik etkisi hemen hemen yok gibidir. Reaktörlerin tasarımı ise uzay aracında bulunan astronotlara herhangi bir radyoaktif etki yapmayacak şekilde planlanmaktadır. O denli ayrıntılı hesaplar yapılmaktadır

ki, fırlatma sırasında meydana gelebilecek yangın, patlama gibi her türlü kazada dahi, araçta bulunan nükleer yakıt, çevredeki insanlara ve doğaya zarar vermesin.

Görüldüğü gibi, insanlar için enerji her zaman büyük sorun olmaktadır. Bu sorunun üstesinden gelmek için de önce bilime önem verip yeni enerji kaynaklarının bulunmasını sağlamak, sonra ekonomik üretime geçmek ve en önemlisi, bu tür çalışmalar boyunca, insan sağlığı ve çevre korunmasına her zaman en büyük dikkati sarf etmektir.